

ГОД. III.

ЮНИЙ 1894.

БРЮЙ 6.

Земание внушение отъ природата.

Хора съ отворени очи прѣминаватъ прѣвъ живота като пчели прѣвъ една креватина съ цѣвнали цвѣта, като избиратъ това що е най-добро и го приспособяватъ на нуждитъ на тѣлото и душата. Природата е голѣмъ скъперникъ, но лесно е да намѣри челоувѣкъ на трупаното ѝ богатство, ако той бди, и може би че най-богатитъ сръдства, които тя държи въ запасъ за бодрия и смѣлия, сж тѣзи които хранятъ житиѣ на внушението и поддържатъ въображението въ крѣхко и блѣстяще състояние. Отъ тѣзи внушения извирачъ очарованията на непогибаемото художество. Това, което ний сме съгласни да наричаме гений, види се да е онази честита дарба, наслѣдие на малцина избрани, чрѣвъ която Природата се изванадва и се хваща въ самото дѣло, когато тя върши чудеса. За глухавото или небрѣжно око часоветъ, днитъ, годишнитъ времена, годивитъ, не сж нищо друго освѣнъ повтаряние монотонно и до една степенъ нищо незначуще; но истинскитъ наблюдатель тѣлкува като тича, и съ увѣренността на майсторъ, многовиднитъ разнообразия въ всяка линия на прогресъ; той бързо схваща и ассимилира (приспособява) внушенията.

Ний дѣйствително никога нѣмаме върховна ошитность за другъ освѣнъ за настоящия моментъ; миналото е память, бжджцето задача; но пакъ перспективата на това що е задъ насъ, достига до истински небосклонъ,

синь и дрѣмливъ както този, който се вижда прѣвъ м. Май. Природата говори и дѣйствува чрѣвъ книги, книгитъ на гения, истинскитъ ѝ талкователи, тѣи ясно както и чрѣвъ своитъ води и вѣтрове и цвѣта и плодове, чрѣвъ своята толина, своята студенина и чрѣвъ своитъ звѣздни потайности. Чрѣвъ свѣтилата на миналото, било това минало отъ вчерашния день, ние ще прѣдузнаваме бжджцето. Лесно е за обученния критикъ да открие точно дѣ този или онзи гений е схваналъ своитъ внушения; може да е било въ сръдневѣковна баллада или романъ, или може да е излъзело отъ една расходка въ нѣкоя ливада или гора; вжтршното расположение е всирпело формата си отъ нѣпогршенъ звукъ, нѣкое видѣние, нѣкоя фраза или нѣкој отгласъ на мисль, отнасийки се назадъ до най проститъ и най всеобщи елементи на челоувѣчката симпатия, или до богатата, невѣспирана чувственность на музиката, шарѣтъ и симметрията. Емерсонъ забѣлъзва, че ние трѣбва да имаме „сила да гледаме съ свободенъ и невѣспиранъ погледъ всѣки прѣдмѣтъ“. Това трѣбва да се земе съ ограничение; защото окото, което избира, вижда съ най-добри резултати; не всѣки прѣдмѣтъ, но потрѣбнитъ прѣдмѣтъ е, който трѣбва да се види „съ свободенъ и невѣспиранъ погледъ“, като вишкваме въ него, както пчелата прониква въ едно цвѣте за да извади отъ него най-скъпоцѣнния му нектаръ.

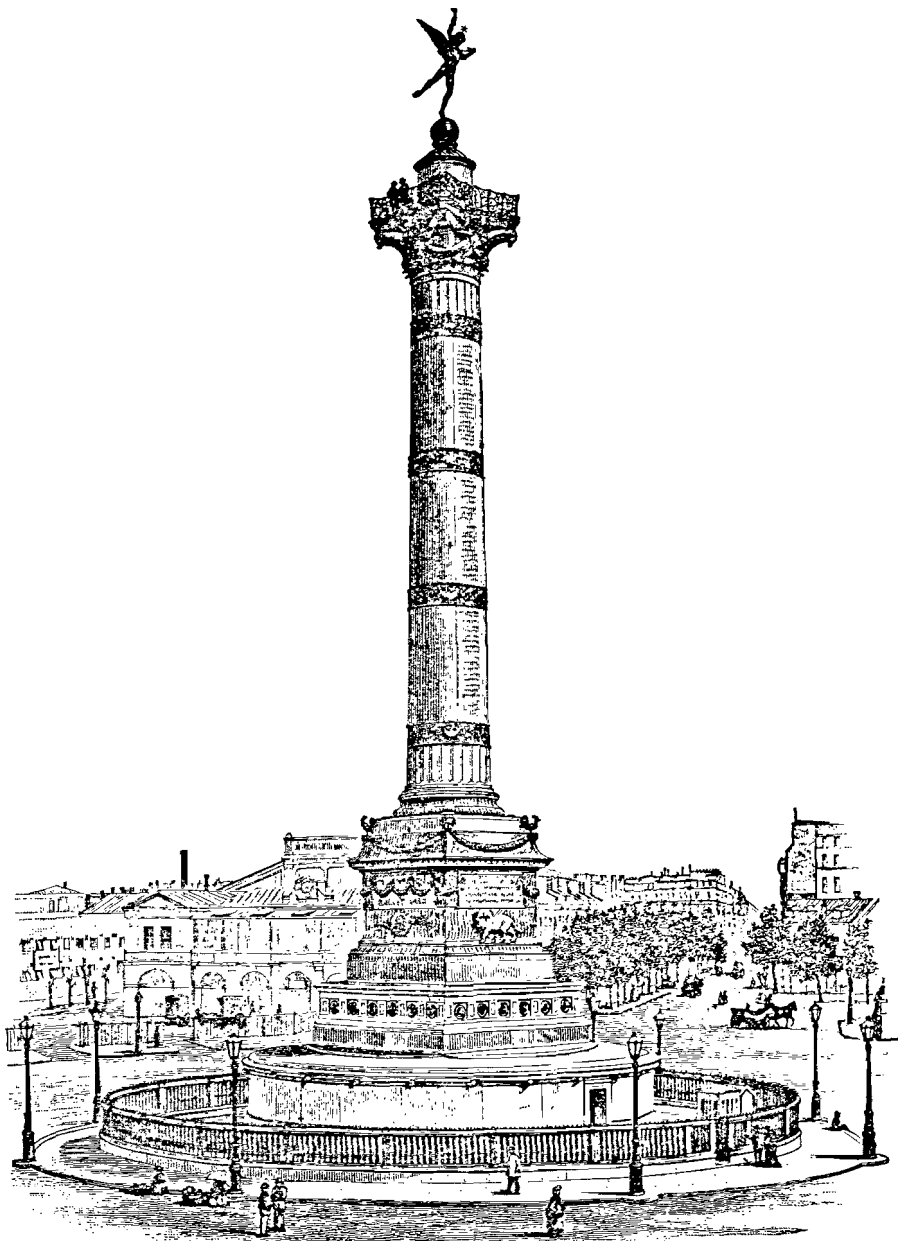
Христианството Унищо- жено.

Точно преди сто години Париж и цяла Франция лъжях под страшен тероръ. Трагична за жертвите на кървавата гилотина се държях отворени деня и ноща. Въ тъзи прости гробове се хвърлях обезглавените тълеса на най-благородните и аристократически мъже и жени, покрити с варъ.

Безвърниците бях ръшили Христианството да се унищожи. Нетърпеливите безбожници виках за истребването на всички священнослужители, затварянето на всички църкви, унищожението на Св. Неделя, изгонването на Библията, и съвършенното искоренение на Християнската религия, тъкмо тъй както въ днешно време Социалисти от радикалната школа крещатъ противъ същитъ нъща въ всяка държава.

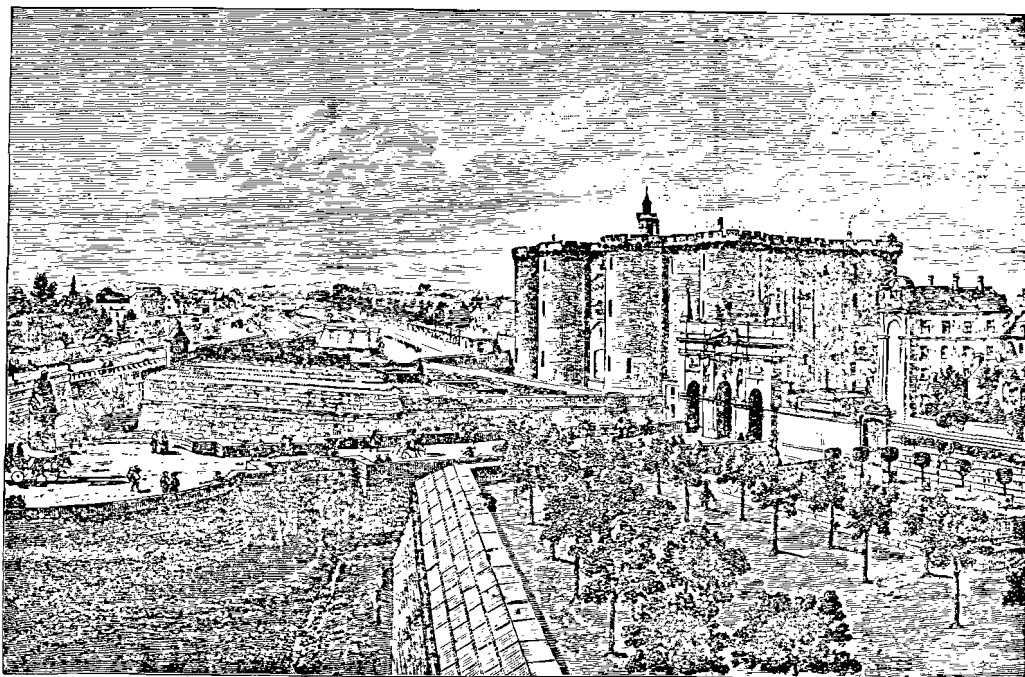
Навсякъде по централна Франция, църковните камбани били излъчани въ топове, поклонението на Исуса Христа се унищожило; Християнската проповѣд се наказвала съсъ смъртъ; същото наказание се налагало и на извършването мессата (Католическата литургия), отварянето на църкви и покорностъ на старата религия.

Властите и множествата въ Париж потеглили къмъ Съборната Църква посрѣд шума на топовни гърмежи, биение барабани и военна музика. Голъмъ престолю билъ издигнатъ въ сръдната частъ на църквата. Една актриса, за която казватъ, че била блудница,

Вандомската Колона, Парижъ.

била носена на рамената на няколко мъже. Тя била облѣчена като Богиня на Разума. Безбожниците викали отъ радостъ, а клубове, общества, братства, и женски дружини играли съ ужасни оргии около новия идолъ. Старите язичиски обряди и церомонии били обновени за да се тържествува царуването на разума. Танцюющите безвърници издигнали прѣдъ новата богиня машала прѣдставляюща свѣтлината на философията. Терроризи-

Парижката Бастилия.

рани епископи и прелати били принудени да гледат ужаснитъ неприличия и скверности на грозното поругание.

Оловенитъ ковчези на отдавна погребени крале били ископани и исклжчени въ крушуми. Църковни порти, хиляда години стари, били искъртени отъ резетата имъ. Декорации и исторически статуи били стропени. Раскапалата се плътъ, кости, лобове на крале, кралици сж били извадени отъ мѣстата на упокоението имъ, гдѣто се били лъжливи цѣли столѣтия, и хвърлени въ общитъ гиризи.

Това било безбожието (атеизмътъ), което сваляло Бога отъ прѣстола и разорявало Неговитъ църкви и Неговото богослужение, като се стараяло да заличи въскръсението чрвъз унищожението на мъртвитъ. Но Божнето око видѣло всичко това. Божнето ухо чуло всичко. Само нѣколко мѣсеца се изменили, и тази дружина отъ водители безбожници трѣбвало да узнаятъ истината, че „страшно е да падне нѣкой въ ржцѣтъ на Бога живаго.“

Сждни, благородници, госпожи, войници, учени мжже, адвокати, мжже отъ всички разрѣди, отъ всички индустриални и търговски занятия, били влачени изъ день въ день на жестока смъртъ. Днешнитъ безвърници анар-

хисти не могатъ да приематъ тѣзи фактове хладнокрѣвно, защото историята ясно потвърждава истинността имъ.

Тържественитъ уроци, които Франция прие въ това врѣме трѣбваше да впечатятъ на нейнитъ люди покорността на онѣзи закони на милостъ, правда, въздържане и истина, които оздравяватъ мирѣтъ, благоденствието и щастнето на народитъ. Ако да бѣше Библията отворена книга, тѣ бихж могли да прочетжтъ че „блажено е онова плѣме, на което Богъ е Господъ.“ Но кръвъ пакъ протекла, когато въ 1871 год. безбожническата и крѣвожадна коммуна похитила властѣта въ Парижъ. Тѣзи, които сж още млади, помнятъ подлото бунтовничество, убийствата, жестокитѣ и нечеститѣ, които послѣдувахж испразднуванието на Парижъ отъ Германската войска. „Прѣкраснитъ Парижъ“ станж грозний, горящій, разсипаній и потопеній въ крѣвъ Парижъ.

Отъ какъ главата на Робеспьерра се търкулна въ кошницата чрвъз ножѣтъ на гилотината цивилизований свѣтъ не бѣше чувалъ за такава седмица отъ ужаси прѣвъ каквато Парижъ прѣминж прѣвъ онѣзи свѣтли ранни лѣтни дни на 1871 год.

Ний даваме на нашитъ читатели този мѣсець картини за двѣ учреждения, които готовно ни напомняватъ за смутоветъ на Франция. Вандомската Колонна (Colonne Vendôme) 50 метри висока е дѣло на Денона, Гондуина и Ленера и се осветила въ 1810 год. Тя била съборена отъ разсвирѣпѣлитъ комунисти въ 1871 год.; но била отново издигната на сжщото мѣсто и отъ сжщитъ материали въ 1874 год. Пишущий тѣзи редове, когато бѣше въ Паризъ намѣри, че е твърдѣ интересенъ прѣдмѣтъ и достоенъ за особено посѣщение. Около стеблото на стѣлпѣтъ който е отъ свченъ камѣкъ се издига спираленъ барелиефъ, състоящъ отъ 450 плочи, направени отъ Австрийски топове 280 метри на дължина и прѣдставляющи най-достопамятнитъ събития въ походитъ на Наполеона I. прѣди Аустерлицъ въ 1805 год. На върхѣтъ на колоната стои статуята на великия Наполеонъ като Римски Императоръ.

Бастията като затворъ и мѣсто за наказание е била свидѣтелка на окаянство, притѣсненіе и неописуеми неправди. Кралѣе и цѣли парламенти сж почувствували силата на тежкитъ ѝ брави и мракѣтъ на стаятъ ѝ.

Вжтрѣ въ послѣднитъ петдесетъ години свѣтлина отъ неочакванъ видъ се е хвърлила врѣхъ исторіята на Бастията отъ страницитъ на собственитъ ѝ записки. Тѣзи документи били исхърлени вѣнъ въ двороветъ на здаието на революционнитъ побѣдители, и следъ като били съспани отчасти, били пакъ събрани въ подземнитъ стаяи и забравени. Може да си състави чловѣкъ понятие за тѣзи записки, когато кажемъ, че шестъ голѣми тома даватъ исторіята на затвора само отъ 1659 до 1681 год., а цѣлата исторія обема най-малко шестъ столѣтия.

Съверо-Источний Морски Пѣтъ къмъ Сибирь.

Капитанъ Иосифъ Виггинсъ, който прѣзъ миналий мѣсець Мартъ по заповѣдъ на Руския Императоръ е получилъ като даръ сребренъ сеждъ за направенитъ отъ него услуги на Русското мореплавателство, описва въ *Географическия Журналъ* за м. Февруарий това, що

той е извършилъ. Като пише отъ Иенисейскъ. Сибирь, той казва: —

„Мислѣх, че се чудите какъ сме сполучили въ нашето опитване да стигнемъ тази частъ на свѣта още веднѣжъ. Азъ ще кажж, че намѣрихме Каранското Море почти сжщо както е обикновенно. Прѣзъ послѣдната частъ на м. Августъ, то бѣше почти свободно отъ ледъ; нѣмаше мжчнотия въ избѣгване малкото ледъ, що имаше, при пристигване пристанището на нашето назначение Голчика, на ширина 71° 40' Сѣверъ, и при влизаніето на тазъ великолѣйна рѣка. Това е цетото ми посѣщение на това мѣсто, и деветото морско пѣтувание прѣзъ Каранското Море. отъ първото ни успѣшно отивание въ 1874 год.

Най-интересний фактъ свързанъ съ това достопамятно пѣтувание е този, че ний сполучихме да заведемъ първитъ Русеки кораби, що сж пристигвали нѣкога въ тѣзи води. И което е може би отъ по-голѣма важность за бжджцето на тази страна Сибирь, ний сме сполучили (съ частенъ контрактъ съ Русското Правителство) да извадимъ първата секция отъ рейлси за постройката на Сибирския желѣзенъ пѣтъ. Русското Правителство, като се научи за нашето намѣрение да пѣтуваме съ Г-на Попама съ яхтата *Бленкатра* за удоволствие и за да помогнемъ на Навсена съ припаси и вѣглища прѣзъ Каранското море, даде ни привилегіята да занесемъ първитъ 1600 тона рейлси.

Ний доказахме още веднѣжъ на свѣта практичността на този сѣверо-источенъ океански пѣтъ. Това се извърши не просто отъ специално приготвени сѣверни параходи, но отъ обикновенни морски и рѣчни желѣзни параходи. Истина, сѣвернийтъ параходъ „*Бленкатра*“ ни придружи; но както азъ всекога съмъ го намиралъ, Каранското море не прѣпятствува никакъ на плуванието на други обикновенни параходи. Съ леснота и удоволствие ний стигнахме съ тѣзи параходи и съ голѣмия „*Орестисъ*“ до Голчика, като доказахме, че най-голѣмийтъ отъ нашитъ търговски параходи може да търгува по тѣзи страни. Този параходъ и Г-нъ Попамовата яхта „*Бленкатра*“ се върнахъ безопасно назадъ въ Архангелскъ, дѣто „*Орестисъ*“ стовари остатѣка отъ свойтъ рейлси и натовари пѣленъ

товаръ за единъ отъ Английскитъ портове. Всичко това тръбва да докаже сега, че Каранското море е търговски път.

Сега, както и въ 1554 год. когато Ричардъ Чанселоръ отвори търговския път до Архангелскъ, Англия отваря нови морски врата за Руссия. Честитъ знакъ за отношенията които тръбва да се поддържатъ между двѣтъ империи! Съвероисточниятъ път и голъмийтъ желъзенъ път тръбва силно да поощржтъ развитието на Сибирь.“

Прѣдлагаемото Съединение на Евреи и Христиани.

Достазабължжително е какво обаяние има за мнозина идеята за съединение на Иудейството и Христианството. Клодъ Монтефиоръ въ Англия, Сингеръ въ Паризъ и Иозефинъ Лазаръ въ Америка сж били привлѣчени отъ тази идея. Понѣкогашъ надеждата за това се основава на отвлѣчено богословско разсуждение, понѣкогашъ то е проста мечта, че таква съединение би рѣшило Еврейския въпросъ. Колко е жално обаче, дѣто тѣзи мечтатели не могатъ да разбержтъ дѣйствителнитъ практически условия, окръжающа испълнението на плантъ, съ който тѣ се отождествяватъ; дѣто тѣ могатъ да гледатъ само на Еврейската страна на прѣдмѣта, и правятъ впечатлението, че само Евреитъ сж твърдоглави и не искатъ да отстъпятъ нито една стъпка отъ старото положение на Закона и Пророцитъ.

Да кажемъ че е даже мислимо, че Евреитъ бихж исказали желание да се споразумѣятъ съ Христианството, това значе ли, че тръбва да се внуши и на Христианството и то да влѣзе въ прѣговори съ Евреитъ. Или е идеята, че само Евреитъ тръбва да отстъпватъ и да се споразумѣватъ, и че тѣ въ сжщностъ тръбва да рѣшжтъ да напуснатъ Иудейството, и не само Иудейството като учреждение, но всичко за което то стои въ свѣтътъ и въ историята. И какво би извършило даже и това безъ още по-нататѣшната сжпка на приимание всичко що се означава отъ Христианството въ положителния смислъ? Простото сношавание съ Унитариянската Църква (ко-

ято не признава божеството Христово) не би извършило нищо. Свободно-мислящи Унитариянци и свободно-мислящи Евангелически Христиани не бихж станали по-либерални по причина на едно такова отстъпване на нашата индивидуалностъ. Нито би било това доволно за онѣзи евангелически черковници, които върватъ, че само едно върване въ божеството на Христа е достатъчно за спасение. Сърдцесъкрушителенъ процесъ е да се свали разискването отъ облацитъ, дѣто се го издигнали мечтатели, долу до тѣзи съображения, които сж отъ прѣстъта, прѣстни: по потребно е да се стори това, до когато има такива хора, които никога не сж имали, или сж изгубили оцѣненнето си за божествената миссия на Израила, които не могатъ да разбержтъ, че оная миссия още не се е напълно испълнила и които не сж способни да разумѣятъ, че никой другъ не могатъ да я испълнятъ освѣнъ тѣзи, които съставляватъ домътъ Израилевъ.

Единъ умѣстенъ отговоръ.

Единъ богатъ и влиятеленъ въ този свѣтъ господаринъ, но сиромашъ въ духовни блага, посѣтилъ веднѣжъ една рудница. Работникътъ, натоваренъ да го разведе изъ галерейтъ, билъ добръ Христианинъ, който не можалъ да слуша безъ скърбъ думитъ на единъ безвърникъ. Колкото голѣмата кошница слизала на долу и въздухътъ ставалъ по-топълъ, до толкозь шото посѣтителтъ почналъ да се умжчява.

— Наистина, извикалъ той, тука чело-вѣкъ изгаря; желалъ бихъ да знажъ да ли сме близу до пѣкъла.

— Не знажъ точното расстояние, Господине, отговорилъ рударътъ сериозно; но да прѣдположимъ че една брънка отъ верпгата, която ни държи, се скъсаше, виѣ щѣхте да стигните тамъ въ една минута.

Този простъ отговоръ билъ срдството, което Богъ употребилъ за да докара безвърника да почувствува грѣхътъ си.

За необърнатата къмъ Бога душа има само една стъпка — една въздишка — между нея и вѣчната смъртъ.

Бизмаркъ.

Може би никой живъ чловѣкъ не е ималъ такова влияние врѣхъ историята на Европа въ нашето столѣтие както отличния държавникъ Бизмаркъ. Като влѣзълъ въ обществения животъ съ добръ обученъ умъ, той забължиль отслабналото състояние на старата Германска Империя, и побуденъ отъ плановѣтъ на Австрия, която била върховна въ Съюза, той почналъ дългата поредица политически движения, които се свършихъ съ установлението на сегашната Германска Империя подъ върховенството на Пруссия. Дѣйствителнитъ му заслуги въ възвеличението на Пруссия и съединението на Германия, едва ли могатъ още да се прѣмърятъ или оцѣнятъ право, тъй тъсно е била карьерата му сплетена съ оная на великия неговъ кралъ, Вилхелмъ I.

Когато последниятъ се качилъ на Пруския прѣстолъ въ 1861 год. явно било, че борба съ Австрия за върховенство била неизбежна. Графъ Отто фонъ Бизмаркъ билъ тогазъ Прусски посланикъ въ Паризъ; той билъ повиканъ и направенъ Първъ Министръ Прусский. Той видѣлъ съчувствието изявено отъ Германскитъ маси за Италиянската борба за съединение, и той наклонилъ мощния си умъ и желѣзната си воля къмъ тази цѣль за своето отечество. Австрия се възползувала отъ една конституционна борба въ Пруссия, и като свикала конгресъ отъ стария съюзъ въ Франкфуртъ, приготвила единъ планъ за управление който въ сжщностъ давалъ ней надмощие. Пруссия отказала да участвува, и нѣкои отъ по-малкитъ държави одобрили постѣпката ѝ.

Послѣ дойде Шлезвигъ — Холщейнската распра и войната съ Дания, която скара Пруссия съ Австрия и отъ това произлѣзе Австро-Прусската война и рѣшителната побѣда при Кениграцъ, която рѣши положението на Пруссия като рѣководяща сила въ Германия. Тогазъ Бизмаркъ се залови за осществлението на Съверо-Германска Империя, която да псключва Австрийската Империя съ смѣсенитъ ѝ народности. Мждрата му политика при мирни незадоволството на по-малкитъ държави, и Империята се образува. Пруссия практически отетжни своята отдѣлна народностъ, но влиянието ѝ е толкозъ силно, щото

тя владѣе Имперската политика, и съединена Германия е дѣло свършено.

Това бѣше може би най-великото дѣло въ живота на Бизмарка, при все че успешната война съ Франция прибави на славата му. Управлението му като Първъ Министръ Германский всъкога се е отличавало съ буйна оппозиция. Той не е билъ чловѣкъ, който е правѣлъ жарки приятели, и нетърпеливийтъ му нравъ и произволнитъ му мърки правяли му върли неприятели.

Католическата партия изъ народа бѣше недоволна, като не съчувствуваше съ религиозната му политика, и той води дълга и върла борба съ тѣхъ въ райхстага и много често и при изборитъ. Неговийтъ законопроектъ за държавната инспекция на училищата и покушението врѣхъ живота му сж добръ запомтени случки отъ тази борба. Явна распра се отвори съ Ватикана, Иезуититъ бидохъ испждени и на Католическитъ прелати (висши черковни сановници) се наложи дисциплинарно наказание. По послѣ приятелски сношения пакъ се установихъ съ Ватикана.

По-последнитъ години на управлението му сж били отбѣлжени съ ожесточени борби противъ Социалиститъ, прѣзъ всички отъ които отношенията му съ Католицитъ сж били видна чѣрта.

Той въведе и образува колониялната политика на Германия, и може би че нему се дължи настоящата Германска политика за поддържанието на голѣма и добръ обучена стояща войска. Но колониялната политика е принесла твърдъ малка полза. Голѣмата Германска войска не може да се води за да служи въ далечни страни, тъй щото тѣзи колониялни владѣния въ сжщностъ иматъ съвсѣмъ малка стойностъ.

Тройниятъ Съюзъ на Германия, Австрия и Италия до голѣма степенъ се склучи по неговото влияние слѣдъ Руссо-Турската война.

Князъ Бизмаркъ останж Първъ Министръ и слѣдъ смъртта на великия си Господаръ и Приятель Вилхелма I, и прѣзъ краткото царуване на Фридриха III. Подъ тѣхъ Бизмаркъ бѣше въ сжщностъ глава на управлението, и простосърдечниятъ старъ войникъ монархъ бѣше навикналъ да зависи свършено отъ

Князь Бизмаркъ.

великия си държавникъ. Но младиятъ Императоръ Вилхелмъ II. рѣши да промѣни този редъ на работитѣ, и поиска всички министри въ това число и Бизмаркъ, да докладуватъ право нему, вмѣсто да прѣдставятъ докладитѣ си чрезъ канцлера, както правѣли до тогазъ. Тойзи, кото до тогазъ бѣше дигалъ и свалялъ министри, сега биде доведенъ на едно равнище съ тѣзи министри. На 18-ий Мартъ, 1890 год. той подаде оставка, като даде за причина недоброто си здравие. Оставката му се прие и Императорътъ му благодари публично за дългата му служба на отечеството му и му даде титлата Лауенбергскій Дукъ. Тръгваннето му за имѣнието му въ Фридрихсру даде поводъ за най-голямата демонстрация въ Берлинъ отъ завръщанieto на побѣдоноснитѣ Германски войски отъ Френско-Германската война насамъ. Бизмаркъ биде буквално отрупанъ съ цвѣта. Императорътъ и Императрицата проводихъ хубава цвѣтна

данъ на оттеглявающия се Канцлеръ. Като тръгналъ тренътъ отъ гарата, голѣмото множество запѣло: „Die Wacht am Rhein“.

Може би че прѣвъ последнитѣ си години Князь Бизмаркъ е билъ поткровенъ и по строгъ критикъ на новото правителство отколкото е допущало благоприличнето, но не е чудно, дѣто този който е сторилъ толкова за Германия и е билъ толкова време на власть, да бжде още наклоненъ да властвува. Въ време на боледуваннето му, всички Европа и Германскійтъ народъ особено, е слѣдилъ извѣстията за него съ най живо участие. Посъщението, което Германскійтъ Императоръ наскоро направи на Бизмарка, е още прѣсно въ паметта на нашитѣ читатели. Като не е понастоящемъ твърдъ добръ въ здравнето си, Бизмаркъ е заявилъ, че не може да прѣема депутации.

Съ исклучение може би на Гладстона Бизмаркъ остава най-великия отъ живитѣ държавници; той е блистателенъ тинъ на монархистъ отъ старата школа, и е служилъ на отечеството си и на царя си съ всичката си сила.

ката си сила.

Библията е чековата книга на вървющия „дадена отъ Тогова, който е казалъ:“ „Златото и среброто сж мои и говедата по хилядитѣ хѣлмове“. Тази книга е пълна съ „много велики и скжшоцѣнни обѣщания“, всички дадени отъ Тогова, който е казалъ, „Просвѣте въ мое име“. И всички тѣзи, които дѣйствително се прѣдставятъ, даватъ право на тѣзи, които вършжтъ Божиитѣ заповѣди, да чернжтъ, споредъ нуждитѣ си, отъ банката на всемогжщнето и любовта, безконечното съкровище на вѣчната пълнота Господня. Има ли нужда да бжде нѣкоп сиромашъ, когато може да черпи отъ такива неисчерпаеми съкровища? Нека „просимъ и приемемъ за да се испълни радостта ни“. Но помнѣте, че трѣбва да бжде „съ въра, безъ никакво съмнѣние“.

Старо-Католическата Църква.

Папският представител въ Съединените Държави, Монсиньоръ Сатолли, е пръкаралъ немалко време въ исцърнение съществуващите въ Католическата църква на Съверо-Американските Държави раздѣления. Някои отъ тѣзи раздѣления и расцѣпления сж лични, други сж произрасли отъ различни тълкувания политиката и положението на тази църква. Той желае тѣй сжщо и да направи примирение съ членоветъ на Старо-Католическата Църква въ Америка; и казва се, че Архиепископъ Вилатъ е възлъ въ съобщение съ папския представител. Вилатъ не е билъ сполучливъ представител на Старо-Католическото дѣло въ Америка, и по всѣка вѣроятностъ то не ще изгуби много, ако би той да го напусне. Но повече отъ вѣроятно е, че другъ единъ способенъ водител на Старо-Католицитѣ, Отецъ Нолзъ, ще търси ржкополагание отъ нѣкой представител на Старо-Католическата Църква, или отъ една отъ историческите Источни Католически Църкви. Отецъ Нолзъ се е възпиталъ като Протестантинъ, но на шестнадесетъ годишната си възраст станалъ Римо-Католикъ. Той отпослъ билъ ржкоположенъ отъ Архиепископа Вилата, и отъ тогазъ е билъ отождественъ съ Старо-Католическото дѣло въ Америка, което се е опячло срѣщу Римо-Католическата Църква.

Старо-Католическата Църква се е отнесла съчувствително къмъ Источно-Православната, Арменската, Сирийската и Коптската църкви, не е приемала нови догми, отъ времето на приетитѣ на послѣдния Никейскій Съборъ догми въ 787 год. По-сетнешни събори свикани отъ Римския Папа тя не припознава за авторитетни, защото тѣ сж включавали само частъ отъ Църквата. Тя отхвърля папската непогрѣшимостъ, и на Римския Папа тя просто гледа като на единъ патрархъ. Духътъ на Старо-Католическата Църква е много по-демократически въ управлението, нежели онзи на Римо-Католическата. Макаръ че въ тайнствата и литургията тѣ сж едно, има нѣкои разлики въ учение и практика. Отецъ Нолзъ е чловкъ съ добро образование, характеръ и богатство, и ако се въздигне на Архиепископскій чинъ, несъмнѣнно би далъ си-

ленъ потикъ на Старо-Католическото дѣло въ Америка. Старо-Католицитѣ не сж се опитвали да вършжтъ миссийска работа въ Америка, инакъ тѣ бихж придобили повече мѣста, които сега се държжтъ отъ Римо-Католицитѣ.

Станли, знаменитийтъ изслѣдователъ, е разказалъ на послѣдъкъ слѣдующето за Ливингстона, великия миссионеринъ и изслѣдователъ:

„Азъ съмъ билъ четирнадесетъ години въ Африка, и не съмъ намърилъ ни единъ, който да е искалъ да ме убие, ако се държжхъ ржка съ ржка съ него. Това отъ което се нуждаятъ тамъ, и това, което всекога съмъ се старалъ да искамъ за бѣднитѣ Африканци, е дѣлото на Християнитѣ; и това слѣдъ като Ливингстонъ се разговорилъ съ мене прѣвъ четиритѣ мѣсеца, които прѣминахъ при него. Въ 1871 год. азъ отидохъ при него, съ всичкитѣ си прѣдразсждѣци. Корреспондентинъ шо съмъ, занятъ само съ военни работи и съ политически расправи, сентименталнитѣ нѣща бѣхж съвсѣмъ вѣнъ отъ моето поле. Но тамъ азъ имахъ доволно време за размисленне; и тамъ се напрахъ вѣнъ отъ всеко свѣтовно влияние. Видѣхъ азъ този старецъ (Ливингстона) самъ и оставенъ, и се питахъ: Какъ е тѣй дошелъ да се спре тука? Лудъ ли е или шо? Какво има, което го вджхновѣва? Нѣколко мѣсеца слѣдъ като стоехме заедно, азъ слушахъ, и бѣхъ удивленъ, като го чувахъ да поставжъ прѣди всичко упокоеннето, за което се говори въ Библията, съ думитѣ: „Остави всичко и Ме послѣдувай.“ Малко по-малко моитѣ аффекти (чувства) се събудихж. Като гледахъ неговото благочестие, неговата благодетъ, неговата ревностъ, неговото сърдце, и какъ той си гледаше тихо работата, азъ се обърнахъ отъ него, при все че той не се бѣше опиталъ да ме обѣрне.“

Националното Шотландско Библейско Общество рапортира прѣвъ тази година 846,125 лева доходъ, отъ които 554,625 лева били отъ волни подарѣци и остатъкътъ отъ продажби на Св. Писание. Мърки сж се зели за увеличение на книгопродавството (на Библии) въ Франция, Италия, Испания и Китай.

**Дружеството за Християнски Младежи —
Международна Конференция и Юбилейно
Тържество.**

Тринадесетата тригодишна конференция на Дружеството за Християнски Младежи, която се съедини съ юбилейното тържество на родителското общество въ Ексетеръ-Холъ, Лондонъ, се отворило въ Петъкъ, на 20-й Май т. г. съ богослужение въ Вестминистерското Аббатство. Лондонскиятъ Епископъ държалъ словото.

Засъданията за работа на конференцията почнаха въ Свббота на 25-й Май. Съръ Георгий Уилямсъ билъ избранъ прѣдсѣдатель. Прѣдставителитъ били на брой близу 1,700, заедно съ 20-тъ членове на международната комисия, на която мѣстожителството е въ гр. Женева, и прѣдставителитъ на разни мисионерски и други общества. Слѣдующиѣтъ апализъ на листата показва държавитъ отъ които се били събрали прѣдставителитъ: — Австрия, единъ; Чехия, единъ; Унгария, единъ; Белгия, деветъ; Дания, 56; Франция, 37; Германия, 327; Англия и Шотландия 864; Финландия, четири; Холландия, 56; Италия два; Норвегия, 32; Руссия, четири; Испания, единъ; Швеция, 144; Швейцария, 40; Китай, единъ; Индия, 17; Япония, 1; Персия, единъ; Сиерра Леонъ, единъ; Съединенитъ Държави, 92; Канада, 19; Новий Южний Валисъ, единъ; Викториа, петъ; Южна Австралия седемъ; Нова Зеландия, два. Всички тѣзи се гощаватъ или отъ частни лица, или въ хотели на иждивение на централното дружество, което е събрало фондъ 5,000 Англ. лири за разни цѣли свързани съ работитъ на конгреса.

Единъ адресъ (благодарително слово) се приело единодушно и съ акламация и се испратило телеграфически до Английската Кралица въ Балморалъ. На тойзи адресъ Нейно Величество благоволила да отговори твърдъ благосклонно.

Вечеръта засъданието било посвѣтено на разглеждане миссийска работа.

Въ Понеделникъ заранъ прѣдсѣдателствувалъ Контъ фонъ Бернсторфъ, отъ Берлинъ. Г-нъ Морсъ, отъ Ню-Йоркъ челъ едно съчинение по „Дѣлото на Дружествата за Хрис-

тиански Младежи,“ като говорилъ особено за Американскитъ дружества. Вечеръта часа на 7 на Прѣдсѣдатели, Съръ Георгий Уилямсъ било поднесено свободното гражданство на Лондонъ. Лордъ-Кмета отпослъ далъ сърдеченъ приемъ на прѣдставителитъ въ най-старата частъ на Лондонъ (City of London).

Голѣмата небилейна демонстрация се държала една вечеръ въ Албертската зала, която била прѣпълнена съ слушатели. Съръ Георгий Уилямсъ прѣдсѣдателствувалъ. Изсприли се на органътъ и се испѣли много хубави пиеси. Слѣдъ прѣдсѣдателя говорили слѣдующитъ лица: Князь Оскаръ Шведскій, прѣдсѣдатель на Шведската Национална Комисия, Каноникъ Флемингъ, Г-нъ Иванъ Ванамейкъръ, отъ Америка, Г-жа Антуанетъ Стърлингъ и Благ. Д-ръ Паркъръ, който прѣдсказалъ че въ крайтъ на идущитъ 50 години, Лондонскій Епископъ щѣлъ да проповѣдва въ църквата Сити Темплъ (неговата църква; той не принадлежи на Англиканската Държавна Църква), а пастирътъ на Сити Темплъ въ Съборната Църква, Св. Павелъ. Много видове на лица и здания се показали тогазь чрѣзъ магическиѣ фенеръ, за пояснение подиганието и напредъба на дружествата и събранието се сключило съ пѣнието „Аллилуйния Хоръ“ и съ Благословението.

Тази като е юбилейната година на Християнския животъ на Генерала Бута, усилие се прави да се събере особенъ фондъ отъ 350,000 Англ. лири за *Спасителната Войска* (на която Генерала Бутъ е главенъ управителъ). За този фондъ сж се дали вече 100,000 Англ. лири, стойността на едно имѣние, наскоро оставено на Генерала Бута собствено за него, но което той е турилъ въ общия фондъ.

Епископъ Блайтъ, Английскій Епископъ Иерусалимскій, твърди въ годишния си рапортъ, че „около 100,000 Евреи сж влѣзли въ Палестина прѣзъ послѣднитъ нѣколко години, отъ които 65,000 сж дошли вжтръ въ послѣднитъ седемъ години; и прѣстигванieto на много по-голѣмо число е налѣжаще.“ Ни кой не може, казва той, да прѣдскаже какъвъ размъръ ще земе населяванието на Евреи въ Палестина прѣзъ идущитъ седемъ год

Тайната на Въспитанието.

(Да се чете Бит. 22, 1—14).

Наистина въ тази чудесна повѣсть за ножъртвованиято Исаака, човекъкъ не знае на кого да се удивлява повече, на бащата ли или на чадото. Много се е говорило за бащата, и навърно не се е говорило твърдъ много, защото примвъртъ за вѣра и покорностъ, що ни дава тукъ Авраамъ, е наистина най-великолвпнийтъ, що се е давалъ въкога отъ единъ човекъкъ. Но съвършенната прѣданностъ, съвършенното повѣрение на Исаака да ли сж по-малко удивителни? И не си ли струва да се поспремъ малко върхъ тѣхъ?

Може би че е билъ май забравенъ този синъ, който се оставя да го принесе жъртва баща му, безъ да каже ни една дума, безъ никакво съпротивление, съвсѣмъ драговолно. Защото Исаакъ не е страдателна жъртва, безсзнателното чадо, както си го прѣдставляватъ често. Той е вече младъ момъкъ, съ пълно здравие, прѣдъ когото животътъ се оставя пълнъ съ обшчания; лесно би му било да се въспротиви, да избѣгне, да протестира поне. Но не, той драговолно се оставя да го вържатъ върху жъртвенний олтарь, да умре за да бжде покоренъ на баща си. Какъ да се обясни подобно нѣщо? Какъ се е образувалъ този синъ, тѣй съвършенно покоренъ, тѣй почтителенъ и сжщеврѣменно тѣй повѣрителенъ?

Казватъ ни за върховната власть на источнитъ домовладци, прѣдъ която власть всичко безпрѣкосновно се покорявало и при това, прѣвѣсходството на началата, които единъ баща като Авраама, трѣбва да е впечатилъ въ сина си. Това не е достатъчно; защото инстинктътъ за животъ е по-силенъ отъ всичко това. Ако това бѣше достатъчно, не щѣхме да виждаме толкова синове, които докарватъ бащитъ си до отчаяние. Трѣбва да отидемъ по-далечъ; за да разберемъ Исаака, трѣбва да имаме прѣдъ видъ самага Авраама. Авраама всецѣло, не само неговитъ начала . . . по неговия животъ, не неговата власть, но неговата личностъ. Тази само страница отъ неговата история е достатъчна за да ни покажи какъвъ е билъ този Божий човекъкъ. Прѣдставъте си чувствата на този баща на

когото Богъ бѣше далъ тази заповѣдъ, която ни растреперва: „Земи сега сина си, единородния, когото си възлюбилъ, Исаака, и иди и принеси го въ всесѣжжение!“ Турвте се на неговото мѣсто, и послѣ прочетѣте пакъ расказа, който священний писателъ ни дава за извършвапнето на тази заповѣдъ. И тогазъ, съвсѣмъ проникнати отъ удивление за този баща, който се покорява безъ двоумѣние, безъ роптание и до край, на когото вѣрата не отслабва за минута, ще разберѣте, може би, нѣщо и за този синъ чиято послушностъ и повѣрение ни учудватъ.

Но ние знаемъ и други чѣрти Авраамови, и прѣзъ всички му животъ, отъ денѣтъ, въ който той отговори на призованието на своя Богъ, той ни се види всекога сжщий; човекъкъ, който, върпрки своитъ погрѣшки и недостатъци, — и той бѣше човекъкъ — бѣше постоянно занятъ съ това да бжде покоренъ, всякога грижливъ да върши волята Божия а не своята, защото бѣше човекъкъ Божий, и върваше, безъ да се съмнѣва въкога, въ любовъта на своя Богъ. При домашното огнище на такъвъ човекъкъ се въспиталъ и Исаакъ, въ неговата школа той научилъ покорностъта и вѣрата, които той го виждалъ да ги туря въ дѣйствиe всеки день.

Какъвто е бащата, такъвъ е и синътъ, това е една поговорка на свѣтската мждростъ безконечно по истинна, когато отиди човекъкъ до дѣното на нѣщата, отъ колкото може да се види на прѣвъ погледъ. Оплакватъ се днесъ отъ вси страни, отъ нѣмание почитание, довѣрие, покорностъ и даже любовъ отъ страна на дѣцата. И право иматъ, защото никога може би, младежъта не се е показала по-непокорна и самолюбива, нетърпяща никакъвъ хомотъ и жадна за наслаждение. Но у кого е вината? Дѣцата не правятъ ли до голѣмъ размъръ, това което бащитъ правятъ? Или по-добръ не сж ли каквито сж и бащитъ? Защо да бждѣтъ дѣцата мирни и покорни, когато тѣ виждатъ родителитъ си да правятъ което имъ е угодно и да се грижатъ твърдъ малко за волята на тѣхния небесенъ Отецъ? Какъ да се оплакватъ, че дѣцата имъ сж егонисти и интересати, когато тѣ сами не мислятъ освѣнъ за собствения си интересъ; жадни за удоволствие, когато тѣ сами пра-

вятъ наслаждението, самата целъ на живота; безъ никаква вѣра, безъ истинско и живо благочестие, когато тѣ сами иматъ толкозь малко повѣрение въ Бога, толкозь малко любовъ къмъ Него? Защо да бждѣтъ нашитъ дѣца по-други отколкото сме ний, и какво могатъ да сторятъ нашитъ съвѣти, нашитъ увѣщания, нашитъ мъдри поучения и нашитъ добри начала, ако нашии всѣкидневенъ примѣръ ги опровергава?

Християнски родители! ако твърдѣ често, прѣдъ едно отъ тѣзи малки дѣца, които ний обичаме толкозь, този пзмжчителенъ въпросъ ни дойде на умъ: Какво ще стане съ това малко дѣте? Кажѣте тогазъ съ пълно увѣрение; съ него ще стане каквото иска Богъ, най-първо, несъмнѣнно, и съ него ще стане, до голѣма частъ каквото вие искате. До колкото нашитъ дѣца ни виждатъ обикновенно заняти съ това да бждемъ покорни, търсящи всѣкога Божията воля прѣди всичко, почтителни къмъ всичко, що е достойно за почитание, любящи, безинтересни и чисти, и особено живущи съ вѣра надежда и повѣрение въ Бога, до толкозь само ний ще можемъ да се надѣемъ да ги видимъ да станжтъ и тѣ, покорни, повѣрителни, любящи и почтителни дѣца. Тукъ е всичката тайна на въспитанието.

И въ сжцностъ — защото могли бихме да простремъ тѣзи размисления и на други прѣдмѣти, — не е ли тукъ тайната на всѣко влияние, на всѣка истинска властъ, достойна за името, то естъ, властъ, която не налагатъ, но която се налага сама, защото тя се показва прѣдъ съвѣстѣта за законна?

Ще ли бждѣ като тебе, Тате?

Бащата бѣше пристигналъ у дома си, и дѣцата се радвахъ да го видятъ; той играеше съ тѣхъ на разни смѣшни игри, и имъ приказваше чудни приказки. Той обичаше челядѣта си, и, макаръ че бѣше се научилъ да гледа на виното когато е червено, той бѣше пакъ добръ и вѣженъ къмъ дѣцата си баща.

Дѣцата бѣхъ въ салона; малкии Стоенчо, на десетъ години, се бѣше качилъ на

колѣнѣтъ на баща си, и му задаваше всекакви въпроси, разказваше за всичко що щѣлъ да направи, когато станѣлъ мъжъ, и го питаше, да ли ще бжде и той тогазъ като татя; най-послѣ слѣдъ като гледало дълго врѣме и сериозно на бащиното си лице, малкото момченце попитало!

— Тате, когато станж мъжъ, носѣтъ ми ще ли бжде червенъ като твойтъ и образѣтъ ми тѣи исгърченъ?

Червеното лице още повече се исчерви, сълзи протекохъ отъ очитъ на бащата, който стиснж сина си и му каза съ единъ гласъ, който испълни жена му съ странна и съвсѣмъ нова радостъ:

— Не, малкии ми Стоенчо, ако иска Богъ, ти нѣма да приличашъ на мене, когато станешъ мъжъ; и баща ти нѣма да бжде тѣи вече, сине мой, защото отъ тази минута той ще води трезвенъ животъ.

Нова свѣтлина бѣше слѣзла въ умѣтъ на бащата.

Той не бѣше мислилъ, че малкото му момченце щѣше да му прилича, и тази мисль бѣше събудила сърдцето му, както не бѣше се събуждало отъ проповѣдъ, молитва, заплашване или увѣщание.

Да дадѣше Богъ, щото на много други любящи бащи да се зададѣше този въпросъ съ такава сила!

Кой баща, който пие много, би желалъ да има едно дѣте като себе си? Кой измежду всички тѣзи, които слѣдватъ ужасния пжтъ, който слиза въ гробѣтъ на пияницата, би желалъ едно невинно дѣте да се увлече, измаме и отведе въ сжщиитъ този тъменъ и опасенъ пжтъ?

И при все това кой примѣръ може да слѣдва едно дѣте, ако не примѣра на баща си?

Нека бацитъ внимаватъ въ кой пжтъ ходятъ, и нека вървятъ въ такѣвъ пжтъ, въ който и дѣцата имъ ще могатъ безопасно да ги слѣдватъ.

Миссионерското Общество на Методистката Епископална Църква рапортира, че приело прѣзъ манахий м. Мартъ 212,784 доллара (1,063,920 лева), ервщю 169,956 доллара (849,745 лева) прѣзъ м. Мартъ 1893 год.

„Защото е Твое Царството.“

Често има дълбоко значение въ най-малките думи въ писаното слово Божие. Въ своята свръска каква блаженна думица е тази „защото!“ „Защото е твое царството, и силата и славата.“ Ний просимъ велики работи, когато повтаряме Господнята Молитва. Ний просимъ щото доброто царуване на правдата, царството Божие, да дойде да замъсти настоящето безредие на този святъ; ний просимъ Неговата воля да бжде тука както е и на небето; ний просимъ за насъщния хлѣбъ, пълната доставка на всѣка нужда. Ний просимъ прощение, избавление отъ лукаваго — съвършенна душевна свобода. И слѣдъ всички тѣзи велики прошения, които се виждатъ толкова далечъ отъ нашиятъ конеченъ умъ, тази думица „защото“ дохожда съ всичкото си утѣшение, надѣжда, обѣщание, положителност. „Давай ни тѣзи велики дарове, Отче нашъ, защото царството, силата, славата, сж всички Твои.“ Тукъ е основата за нашето ожидание, причината дѣто ний просимъ съ увѣренне. Сжщата дума е която има пакъ толкова голѣмо значение въ оазиса блаженъ стихъ: „Възложѣте всичката си грижа на Него, защото Той се грижи за васъ.“ Причината дѣто азъ възлягамъ грижата си на Него е тази, *защото Той се грижи* за мене; тѣй и въ края на тази молитва Господъ ни дава причината защо да просимъ и да ожидаме велики нѣща отъ Отца нашего. „Царството Му владѣе надъ всичко.“ Но главната ми грижа е за царството въ моето сърдце. Владѣе ли Той надъ всичко тамъ? Навѣрно Той го владѣе, освѣтъ ако прѣдамъ себе си на други владѣтель. Съ иълно повѣренне, прочее, казвамъ, „Господи, Твое е царството; Твоя е силата; направи Ти да се извърши по всичкото царство на моето битие, Твоео намѣрение, Твоя планъ и Твоята воля.“ Съ такова душевно настроенне къмъ Бога, може ли да има въпросъ за слѣдствието? Не ще ли Царьтъ да владѣе мѣдро и добръ за Своитъ интереси? Едничката ми грижа, прочее, е, да бждж напълно увѣренъ че не давамъ мѣсто на другъ владѣтель въ сърдцето си. Той съвършенно ще изключи натурници и нашественици, ако тѣмъ се не покаже

благоволение отъ мене. Не само е Негово царството, но и силата е Негова. Той трѣбва да царува, дѣто положи подъ позѣтъ си всичкитъ Си врагове. Неговото намѣрение е да ни прѣдстави свети, неповинни и непорочни прѣдъ Себе Си.“ Мойтъ дълъ въ изпълнението на това обѣщание е да казвамъ безъ никакво запазване: „Твое е Царството,“ и да почитамъ въ съвършенно увѣренне, че и силата е Негова.

Разказватъ че Менделсонъ отишелъ веднѣжъ да посѣти голѣмия Фрайбургски органъ. Старийтъ пазачъ отказалъ испърво да му позволи да свиря на него, но слѣдъ малко склонилъ. Ржката на великия майсторъ извадила такава музика отъ музикалния инструментъ, щото старецьтъ останалъ омаянъ. Най-послъ той попиталъ за името на майстора, и като се научилъ той казалъ съ срамъ: „И азъ не ви дадохъ позволение да свирите на моя органъ.“ О колко сърдца бихж искарвали мелодиитъ на Христианска вѣра и миръ и любовъ, ако само тѣ бѣхж съвършенно прѣдадени на майсторската ржка Христова.

Небесни Жилища.

„Въ домьтъ на Отца ми има много жилища.“ Има жилище за тебе, има и за мене, ако имаме приличнитъ сръдства за да си ги оздравимъ. Христосъ казва: Отпвамъ да приготвиж мѣсто за васъ. То остава ти да го приемешъ. О гледай да имашъ неоспоримо право на едно отъ оязи жилища прѣди да е много късно.

Тази работа не прилича на земнитъ владѣния. Единъ приятель може да ти даде жилище за да живѣешъ въ него, съ крѣпостенъ актъ, и мобилирано и готово за живѣяние, съ увѣренне че ще бждешъ свободенъ отъ всѣка земна нужда. Не би ли положилъ всѣко старание да си оздравишъ онова жилище? Защо да не постъпвашъ тѣй мѣдро и въ тази работа?

Може би че тѣзи небесни жилища сж като семейни домове. Тази е хубава мисль, цѣли семейства събрани пакъ на небето! Колко семейства има, дѣто напълно половина отъ числото имъ чакатъ въ небесното жилище за остатитъ да се събержтъ съ тѣхъ.

Ето всичко е сега готово. Защо се бавите? Примѣте прѣдложението прѣди да се затворятъ на васъ тѣзи жилища. Христосъ ви вика—вика ви днесъ.

НАУКА И МЕХАНИКА.

Течности и Газове.

Изисква се усилие на въображението да си представи човекът един газ толкова сгъстен, щото да има гъстина почти равна на гъстината на водата, и да притъжава плътността на катранът или медът; твърдъ малко сгъщаемъ, като течност, но пакъ газъ. И тъй ний не трѣбва да се чудимъ, дѣто даже и физици, които повѣкогашъ сж доста смѣли въ своитѣ гипотези, сж били май бавни да приематъ едно понятие, което толкова различава отъ всѣкидневната ни опитностъ за течности и газове. Такова състояние на веществото, обаче, е познато, то се е виждало въ нашитѣ лаборатории, и съществуването му се появило още въ 1822 год. отъ Январъ Латуръ, и по-послъ отъ Фаради. Не само прѣзъ 1870 год. слѣдъ като двама даровити научни мъже, като Белфастскій профессоръ, Андрузъ, и Русскій профессоръ, Менделеевъ, дойдохъ — единий чрѣзъ опитъ, а другийтъ теоретически — да припознаятъ дѣйствителността и значението му, че и научнитѣ мъже пригърнахъ възгледътъ, че веществото може да съществува въ едно състояние между течното и газовидното състояние. Идеята сега се въобще приема, и прѣзъ последнитѣ двадесетъ и петъ години изслѣдвания сж се направили по или въ свръзка съ този прѣдметъ. Андрузъ направилъ своето откритие до като привеждалъ въ течное състояние въглекислотата. Не като кислорода или азота, които и двата изискватъ твърдъ долни температури за да се приведжтъ въ своето течное състояние, въглекислиятъ диоксидъ се растопява твърдъ лесно. При температурата на точката за замръзване, достатъчно е да се упражни връхъ него едно налягане тридесетъ и шестъ ижти по-голъмо отъ налягането на нашата атмосфера за да се обърне въ течное състояние на което гъстотата е четири пъти отъ гъстотата на водата. Ако температурата му се подигне на 59° Фаренхайтъ, едно налягане отъ 52 атмосфери е пакъ достатъчно да надвие на наклонността на молекулитъ му къмъ това да се разпрѣсва въ пространството: то става течное тѣло.

Но когато Андрузъ зельъ сжция газъ на една температура отъ 96°, той можалъ да упражни връхъ него налягане отъ 108 атмосфери и повече безъ да види нѣкои слѣди отъ растопяване. Подъ това налягане единъ газъ се довеждалъ до $\frac{1}{490}$ часть отъ обема, който е ималъ при точката на замръзването: гъстотата му се равнила съ гъстотата на растопена въглекислота, но пакъ то не било течное тѣло, при все че, като течное тѣло. то твърдъ малко се вдавало на по-нататъшно увеличаване на налягането. Обаче, щомъ температурата му се докарвала по-долу отъ 88° — налягането като си остава сжщо — намърило се че газътъ билъ въ течное състояние безъ измѣнение на обема му, или нѣкое внезапно развитие на топлина да се е случило. И тъй температурата отъ 88° е критическата му точка. По долу отъ този прѣдѣлъ растопяването му е лесно; по-горъ отъ нея, то е невъзможно. По-нататъшни опити убѣдили Андруза, че и други газове се обхождатъ по сжция начинъ при своитѣ критически температури, и той изведижъ проумѣлъ философското значение на своитѣ наблюдения. Има, писалъ той, близка и тѣсна свръзка между обикновенното газовидно и обикновенното течное състояние на веществото. Двѣтъ сж само широко раздѣлени форми на едно и сжщо състояние, и тѣ можтъ да се накаратъ да прѣминатъ едно въ друго чрѣзъ една поредица прѣходи (градации) тъй леки, щото прѣминуването нигдѣ не ще да прѣдставлява прѣсичане на последователността. Отъ въглекислота като съвършенъ газъ да въглекислота като съвършенна течностъ прѣходътъ може да се извърши по единъ последователенъ процесъ. Но ако нѣкой попита да ли въглекислотата, земена на една температура по-горъ отъ критическата ѣ точка е въ газовидното или въ течното си състояние, въпросътъ не доуца положителенъ отговоръ. Тя стои „почти въ срѣдата между двѣтъ, и ний нѣваме добра основа да кажемъ, че принадлежи на едното или на другото“. Колкото за обясненето на това състояние, то трѣбва да се търси въ сѣвялението между молекулитѣ. И по-нататъшно издирване, прибавилъ той, вѣроятно ще открие без-

преривността и на течните и твърди състояния на тълата.

Андрузъ достигналъ до своето откритие чрезъ това като тръгналъ отъ газовидното състояние на веществото; Менделеевъ достигналъ до сжщото откритие чрезъ това, като тръгналъ отъ течното състояние. Всички течни тѣла, писалъ той въ 1861 год., иматъ въкакво си сѣвление между частицитъ си; това е, което ги отличава отъ газовидните тѣла; но сѣгрѣвяването на едно течно тѣло постоянно намалява сѣвлението му, и съдователно трѣбва да има за всѣко течно тѣло една температура (абсолютната точка на врението) при която сѣвление между частицитъ му трѣбва съвършено да исчезне, тѣй щото при и по-горѣ отъ тази температура то не може да сжществува като течно тѣло. Тогазъ то трѣбва да образува газовидно тѣло, и до когато то не се е истудило по-долу отъ горниятъ прѣдѣлъ, никакво налягане не ще може да го възвърне въ течното му състояние. И тѣй, като тръгнали отъ двѣтъ противоположни крайща на лѣствицата, Андрузъ и Менделеевъ дошли до сжщото заключение. Дедукцията и индукцията си подали ржка. Сега се знае, че тѣхното обобщение било право. Всички физически тѣла си иматъ критическите температури или абсолютни точки на врението, по-горѣ отъ които тѣ не могатъ да сжществуваатъ като течни тѣла, на каквото налягане и да бждатъ подчинени. За водата тази критическа точка е 689° по Фаренхайта; за етиръ е 383° или 386° ; но за много газове тя лежи толкова дълбоко, щото за да ги растопи човекъ трѣбва да доближи до абсолютното зеро (459° по-долу отъ точката за замръзването) при което никакви термически трептения не сжществуваатъ, и даже химическото сродство исчезва, освѣнъ ако се невзбуди чрезъ електричество. Тѣй, напримѣръ, кислородътъ трѣбва да се истуди до 299° по-долу отъ Фаренхайството зеро и азотътъ — до 315° за да се растопи; тогазъ когато критическата температура на водорода трѣбва да е още по-долна—негдѣ около 360° студъ. Тази е причината, дѣто Професоръ Деваръ, който растопява въздуха въ отворена трѣба — то естъ, при обикновенното атмосферическо налягане — не можалъ да растопи

водорода по сжщия начинъ; и Амагатъ видѣлъ този газъ при обикновенната температура на нашитъ стап, да си остава сѣ газъ, даже подъ едно налягане отъ 2,800 атмосфери, когато той е билъ стиснатъ вжтрѣ въ хиляда частъ отъ прѣдидшия си обемъ.

Д-ръ де Босси, главниятъ лѣкаръ въ гр. Хавръ, Франция, наскоро отпразнувалъ сто и първата годишнина на рождението си. Той може да посѣщава болнитъ си безъ помощъ отъ други.

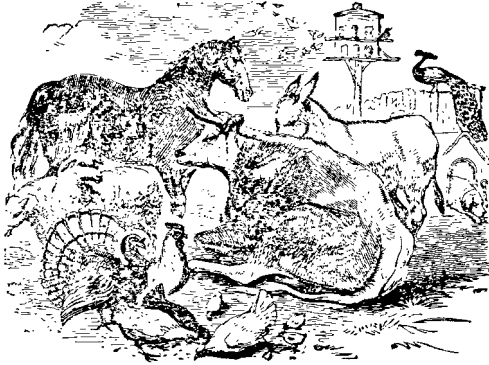
Забѣлжителенъ фактъ е, че ни единъ видъ цвѣте никога не обгрѣща, въ шаровѣтъ на листитъ си всичкитъ шарове на спектрума. Дѣто има жълти и червени нѣма сини цвѣта; Когато се случаватъ да има сини и червени, нѣма жълти, и когато имаме сини и жълти нѣмаме червени. Тюлпанитъ най-много приближаватъ до шаровѣтъ на спектрума отъ отколкото кой да е другъ видъ цвѣта. Намиратъ се съ червени, жълти и аляни шарове, но сини още не сж се намѣрили.

Употрѣбението на телефона се распространява повече и повече въ Япония. Въ края на 1893 год. имало 1,576 абонати въ гр. Токно; 351 въ гр. Иокохама; 300 въ Осака; и 162 въ Кобе. Това дава цѣла сума 2,389 абонати сръщо само 1,167 въ края на 1892 год. И тѣй числото се повече отъ удвоило прѣзъ годината.

Най голѣмий балонъ въ свѣтътъ се е направилъ въ Халлоуей близу до Лондонъ, Англия. Той е кълбо отъ 57 крака въ диаметръ, има вмѣстителность около 100,000 кубически крака, тежи единъ тонъ и четвъртъ, и издига прибавочна тежина отъ единъ тонъ. Той ще се употребява за да добива последователни метеорологически наблюдения прѣзъ единъ периодъ отъ шесть дѣня безъ да слиза. Той се е успѣшно испиталъ.

СЕЛСКО СТОПАНСТВО.

Подобряването на добитъци и говеда въ България: — Нѣма по-добра земя за развъждане първоразрядни добитъци и говеда от-

колкото България. Но малцина сж скотовѣдцитѣ, които съзнаватъ това. Немарливостѣта и хладнокръвието на повечето скотовѣдци се виждатъ въ това, дѣто тѣ не избиратъ най-добритѣ мъжки измѣжду конетѣ, говедата, овцетѣ и свинитѣ и слѣдствието е, че добитъцитѣ биватъ отъ долно качество и не се продаватъ на добра цѣна.

Защо да чакаме сѣ Правителството да земе инициативата въ това прѣобразование? То е дѣйствително зело вече инициативата; но то не може да запълни на всѣко мѣсто и веднага тѣзи нужди. Нѣколко селяне въ всѣко село бихж могли да си поржчатъ единъ първоразряденъ конь, бикъ, овенъ и пр. и тогазъ сѣ по-внимателенъ изборъ на женскитѣ въ всѣки разрядъ тѣ скоро ще направятъ прѣвратъ въ своитѣ добитъци и говеда. Струва ли си труда? Разбира се че си струва. Защо да купуваме коне отъ Руссия и Унгария, когато тѣ можтѣ да се развъждатъ тукъ у насъ? Първоразрядни крави се търсятъ за мляко и масло. Цѣната на коние, крави и вълна лесно би могла да се удвои вжтрѣ въ нѣколко години, чрѣзъ увеличеніе стойността и чистотата на добитъцитѣ и говедата.

Скотовѣдци! Не бихте ли желали да имате дворове пълни сѣ хубави добитъци и говеда като тѣзи, които се виждатъ въ картината? Вий можете да си ги завѣдите, ако искате.

Прѣмахване мухлъ отъ покриви. Много стари отъ дѣсчици покриви сж на нѣкои мѣста

покрити сѣ мухлъ; влажни и подъ стѣнка мѣста сж най-благоприятни за израстваннето му. За ради туй той се памира повечето по покриви или части отъ покриви засѣсени отъ дървета или отъ друго ближно и по-високо здание. Туй растеніе (мухлътѣ) е много вредително за какво да е дърво до което залѣне, защото задържа влагата и причинява гниеніе. Не само се държи влажно онази частъ отъ покрива, що е покрита сѣ мухлъ, но влагата се простира и на долу въ стаята, като не само я прави нездрава за живѣяніе, но често распуца мазилката, която пада. Чрѣзъ прѣмахване причината и пуцаніе прямиѣ лучи на слънцето, тази несгодностъ ще се прѣмахне, но това нѣма да възвърне дѣсчицитѣ на нормалното имъ състояние. За да се прѣмахне мухлътѣ и да се не допуса израстваннето, той трѣбва да се истръжи сѣ нѣкой ножъ или друго пѣкое орудие, послѣ да се измие покривътѣ сѣ луга или сѣ силна варовита вода. Това убива мухлътѣ и не го остава да расте нѣколко години. Ако старийтѣ покривъ трѣбва отново да се покрие, тогава да се намаже сѣ дървено масло, било възварено или сурово масло отъ ленено сѣме или сѣ простъ газъ. Това нѣма да допусне на мухъла да расте и въ сжщото врѣме запазва и дѣсчицитѣ.

Какъ да се направятъ трайни диреци за плетница. — Диреци за плетница ставатъ много трайни, ако тази частъ която трѣбва да се забне въ земята се потопи първомъ въ размѣсена сѣ варъ вода. Това става най-лесно, като се исправятъ дирецитѣ въ единъ трапъ два крака дълбокъ сѣ прѣсна варъ размѣсена помежду имъ и нѣколко даже и подъ тѣхъ. Вода се тогазъ полива на варѣта, и тя се угасява; топлината отъ угасяваннето испѣжда въздухътѣ отъ дървото, и като се хвърли повече вода на варѣта, последната се поглѣща споредъ както истива дървото; по този начинъ поритѣ (шуплитѣ) се испѣлватъ сѣ варъ, чрѣзъ която се съспива бѣлтѣкътѣ въ дървото, и този бѣлтѣкъ, като е главнийтѣ дѣецъ въ гниеніето на дървото, трайността на дирецитѣ се увеличава. Диреци тѣй приготвени се траели повече отъ четридесетъ години.

ДОМАКИНСТВО.

Печени Питки. — Залъйте съ връла вода петъ шесть кжса сухъ хлѣбъ; като омекне, притуръте пълна чаша кисело млько, малко соль и добръ убито яйце, заедно съ малко брашно и доволно сода растопена въ топла вода за да неутрализира кислотата; упражъте въ горъщъ ссждъ за печение и сложъте ги на трапеза съ петмезъ.

Праженъ Хлѣбъ. — На добръ убито яйце притуръте малка чаша млько и малко соль. Въ това натопъте резени отъ сухъ хлѣбъ и ги упражъте въ тиганъ съ масло. Сложъте ги на трапеза горъщи. Такъвъ хлѣбъ бива много добръ за закуска и за употребяване на сухъ хлѣбъ.

Оризени Питки. — Растопъте една чаша отъ студенъ сваренъ оризъ въ малко млько, нальте това въ около 550 грамма брашно, прибавъте двъ добръ убени яйца — една лъжичка соль, голъма лъжица растопено масло и малко млько. Разбъркайте венчко добръ и печете на малки късчета на горъщъ ссждъ за печение.

Хлѣбенъ Пуддингъ. — 1 ока млько, 2 чашни хубави хлѣбни сръди — всъкога ветхи и сухи, 4 яйца, 2 лъжици растопено масло, индостански оръхъ (за даване хубавъ вкусъ) $\frac{1}{4}$ лъжица сода растопена въ топла вода. Убийте жълтъцитъ твърдъ леко, и следъ като сте наквасили хлѣбнитъ сръди добръ въ млько, разбъркайте ги заедно; тогазъ маслото и сольта, съ содата; най-послъ бълтъцитъ. Печъте додъ се зачърви добръ и въдте додъ е топлъ.

Оризенъ Пуддингъ. — 1 чаша оризъ, 2 оки млько, 8 лъжици захаръ, 1 лъжичка соль — масло растопено, 1 лъжица не твърдъ пълна, индостански оръхъ за добръ вкусъ. Оризътъ да се очисти и омие и да се натопи въ половина ока млько и да стои два часа, Послъ да се притури остатото млько, захаръта, сольта, маслото и индостански оръхъ. Да се пече два часа и да се въде студенъ.

КНИЖНИНА.

Получихъ се въ редакцията слѣдующи-тъ периодически списания и вѣстници:

Младина, Научно-забавителенъ вѣстникъ съ картини за младежитъ отъ двата пола. Год. III Май и Юний, Книжка IX и X. Търново, Скоро-Печатница на П. Х. Панайотовъ.
Звѣздига, Мѣсечно иллюстрирано списание за дѣца. Год. III, Юний, Книжка VI. София.

Дума, Литературно-Научно-Обществено Мѣсечно Списание. Редакторъ Ив. Н. Ионовъ София. Год. III. Книж. VIII и IX.

Нова Свѣтлина и Здравословие, Всѣкъмѣсечно Списание за малко излѣдванитъ душевни явления и безвредни здравословни способности. Редакторъ-издатель: Д-ръ Мирковичъ. Год. IV. Книжка II.—Май. Сливенъ.

Домашенъ Приятель, Мѣсечно Списание за наука, религия, промышленность и домакинство. Редакторъ — отговорникъ: А. С. Цановъ. Издава Бъл. Еванг. Дружество, София. Год. VI., брой 6.

Цъплина, Селско мѣсечно списание за стопанство, поминъкъ, наука и книжнина. Год. III. Книжка VI. Издава Дружеството „Селский Приятель“, Пловдивъ.

Изворъ, Иллюстрирано Списание за ученици и ученички. Редактори И. Д. Ивановъ и Т. Ц. Трифоновъ Руссе.

В. Пловдивъ. Притъжателъ - Директоръ: А. П. Семерджиевъ. Год. IX. броеве 57, 58 и 59. Пловдивъ.

В. Вѣстникъ за Политика и Книжевность, Органъ на Варненский Околийский Либераленъ Комитетъ. Год. I, брой 4. Варна.

Женский Свѣтъ. Год. II, брой 10. Директорка: Теодора Г. Ноева. Варна.

Българско Въздържателино Знаме, Органъ на Българский Въздържателенъ Сюзъ. Год. I. броеве 10 и 11. София.

ХРИСТИАНСКИЙ СВѢТЪ

ИЗДАВА МЕТОДИСТКАТА ЕПИСКОПАЛНА МИССИЯ, РУССЕ.

Отговорникъ: СПАСЪ ДИМИТРОВЪ

Руссе, скоро-печатница на СТ. ИВ. РОГЛЕВЪ.